МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Н А Р Е Д Б А

№ …….

за придобиване на квалификация по професията

„АРОМА УСЛУГИ“

Раздел I
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професия код 101205 „Арома услуги“ от област на образование код 101„Персонални услуги“ и професионално направление код 1012 „Фризьорски и козметични услуги“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията „Арома услуги“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на четвърта степен на професионална квалификация по професията.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковата програма по чл. 10, ал. 3, т. 4 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по професията.

Раздел II
СЪДЪРЖАНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от учене за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация по професията „Арома услуги“, критериите и

ПРОЕКТ

средствата за оценяване на всяка единица резултат от учене, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6, във връзка с чл. 22, ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

§ 2. Учебните планове и учебните програми по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, се прилагат от 1 януари 2026 г.

ПРОЕКТ

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

Приложение към чл. 2

ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА
„АРОМА УСЛУГИ“

Професионално направление					
Код: 1012	**Фризьорски и козметични услуги**				
Професия					
Код: 101205	**Арома услуги**				
Степен на професионална квалификация		**-**	**-**	**-**	**IV**
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		**-**	**-**	**-**	**5**
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		**-**	**-**	**-**	**5**

ПРОЕКТ

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

За придобиване на четвърта степен на професионална квалификация (СПК) по професията „Арома услуги“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО), утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г., изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

- за лица, навършили 16 години - завършено средно образование.

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

2.1. Четвърта степен на професионална квалификация по професията

Придобилият четвърта степен на професионална квалификация по професия „Арома услуги“ осъществява дейност, свързана с използването на етерични масла и други екстракти от ароматни растения, с цел балансиране, поддържане и подобряване на физическото и емоционалното състояние на човека.

Арома услугите са холистична практика, която въздейства както на физическото тяло, така и на психиката и емоционалното състояние. С етеричните масла се активират собствените възстановителни ресурси на тялото. Практикуващите разбират връзката между физическото тяло и психическите и менталните процеси и свързват физическите симптоми с психоемоционални състояния и преживявания.

Конкретната арома услуга може да допълва конвенционално лечение или самата тя да бъде съчетана с други форми на въздействие (движение, физически упражнения, спорт, хранителен режим, практики за намаляване на стреса и др.).

Извън компетентността на практикуващия арома услуги е поставянето на диагнози или изказване на предположение за диагноза. Той се въздържа от обсъждане на действията и препоръките на лекари и други медицински лица и не се намесва в компетенциите на други специалисти. Изпълняващото арома услуги лице следва да не изказва подвеждащи твърдения или обещания за лечения на заболявания и е наясно, че всякакъв вид лечение на клиента е изцяло в

ПРОЕКТ

компетенциите и правомощията на лекуващия го лекар.

Придобилият четвърта степен на професионална квалификация по професия „Арома услуги“ умее да планира оптимално работния си процес и управлява ефективно работното си време, при което спазва изискванията на Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

При работата с всеки клиент практикуващият професията „Арома услуги“ първоначално провежда разговор и се запознава детайлно със състоянието и нуждите на клиента, информира се за моментните неразположения и оплаквания, минали травми, заболявания и провеждано предходно и настоящо лечение, ежедневни работни и двигателни навици, хранителни навици, режим на съня, нива на стрес и др. При необходимост пренасочва лицето към медицинска консултация.

Практикуващият следва да има добри комуникационни умения и да предразполага клиента по подходящ начин, за да получи необходимата информация, свързана с арома услугата. Информацията, касаеща всеки клиент, се документира и съхранява по начин, който гарантира конфиденциалност. Практикуващият спазва конфиденциалност за всичко, споделено от клиента по време на консултацията.

След като се е запознал със състоянието на клиента, практикуващият преценява дали може да приложи арома услуга с един или друг метод – най-често с ароматерапевтичен масаж, но също така може да предложи използването на компреси, вани, инхалации, продукти с етерични масла за локална употреба и др.

Практикуващият проявява висок професионализъм в преценката си и познава границите на своята професионална компетентност. При необходимост се консултира с други специалисти и не поема рискове, ако прецени, че състоянието на клиента не е подходящо за извършване на арома процедури.

При избора на етерични масла за всеки клиент специалистът прилага индивидуален подход и се съобразява с възрастта, чувствителността и състоянието на кожата, моментното физическо и психоемоционално състояние, целта на процедурата, приемани медикаменти, ако има такива, и т.н.

Практикуването на професията „Арома услуги“ включва умения за комбиниране на етеричните, базовите масла и хидролатите с цел постигане на специфичен терапевтичен ефект посредством различни методи за приложение, като ароматерапевтичен масаж, изпаряване, инхалация, компреси, вани, води за уста, спрейове, мехлеми, гелове и други продукти за

ПРОЕКТ

терапевтично въздействие или грижа за кожата.

Професионалната квалификация на практикуващия арома услуги включва отлично познаване на етеричните и базовите масла и хидролатите - общо и ботаническо наименование и ботаническо семейство на растението, част на растението, от която се извлича, метод на извличане, физични характеристики, химичен състав, вкл. хемотип на етеричните масла, стабилност на маслото, свойства и приложения, противопоказания и безопасност, подходящи комбинации между маслата, научни доказателства за терапевтичните приложения на маслата и хидролатите и др.

Практикуващият има задълбочени познания, свързани със структурата и функционирането на човешкото тяло, особено в следните системи: кожа, дихателна система, опорно-двигателна система, нервна система, както и обонятелен тракт и пряката връзка между обонянието и мозъчните центрове, които регулират психическото състояние и физиологичните процеси в тялото. Практикуващият познава въздействието на етеричните масла и върху останалите системи в човешкото тяло и разпознава терапевтичните ефекти на маслата върху тях.

Познанията по анатомия и физиология на човешкото тяло подпомагат усвояването на ароматерапевтичния масаж и повишават ефекта от практикуването му. При евентуално наличие на медицинска диагноза, практикуващият преценява възможностите или противопоказанията за приложение на етеричните масла. Съобразява риска от евентуални взаимодействия между етеричните масла и други биоактивни вещества, в случай че клиентът приема такива.

Водещо в професията „Арома услуги“ е безопасното приложение на етеричните масла, за което допринася изучаването на химичния им състав, както и тяхната фармакокинетика и фармакодинамика. Практикуващият компетентно преценява възможните рискове, свързани с употребата на етеричните масла, и стриктно спазва всички изисквания за безопасно приложение, като например подходящо разреждане на етеричните масла преди нанасяне върху кожата, съобразяване на максимално допустимите концентрации за всяко едно масло, както и особеностите при специфичните групи хора.

Задълбочените познания по ботаника на практикуващия предпоставят едно разумно използване на етеричните масла от гледна точка на запазване на биоразнообразието, като предпочита за работа масла от незастрашени растителни видове. Разбирането за растенията и екстрактите от тях като природен ресурс дава ориентир за остойностяването на етеричните масла, съобразно рандемана на растителния вид, неговата ограничена наличност в природата,

ПРОЕКТ

спецификите на отглеждане и култивиране и стойността на производството на етеричните масла.

При практикуване на ароматерапевтичния масаж се използват специални масажни техники, които позволяват етеричните масла да проникнат през кожата и да произведат желания терапевтичен ефект. За целта клиентът се разполага удобно върху покрита масажна кушетка, завива се по подходящ начин и се осигуряват условия за комфорт и максимално отпускане на тялото. Процедурата се извършва в спокойна обстановка и тиха среда, в затоплено помещение без ярка светлина.

Обикновено ароматерапевтичният масаж е с продължителност около 90 минути и за оптимален ефект може да се изпълнява регулярно на определени интервали от време, не по-често от 1–2 пъти седмично.

При изпълнението на масажа практикуващият следва да се придържа към принципите на професионалната етика, да спазва дискретност и професионална дистанция и да уважава личните граници и достойнството на клиента.

След приключване на ароматерапевтичния масаж специалистът отчита промяната в състоянието на клиента и по преценка формулира и приготвя за домашна употреба продукти с етерични масла, придружени от подробни указания за начина и продължителността на приложение.

Придобилият четвърта степен на професионална квалификация по професия „Арома услуги“ може да изготвя формули за продукти с етерични масла за масова употреба, които да бъдат приготвени в обекти, имащи разрешение за такава дейност. Формулите трябва да отговарят на всички релевантни правила за безопасно приложение и да бъдат придружени от необходимите указания за употреба и съхранение на продукта.

С цел повишаване на професионалната компетентност лицата, практикуващи професията „Арома услуги“, могат да надграждат квалификацията си чрез участие в краткосрочни обучения и семинари, присъствени или онлайн конференции, самообучение чрез специализирана литература и периодични издания, както и научни изследвания. Продължаващото професионално обучение е в съответствие със съвременните тенденции за учене през целия живот и професионално развитие.

Придобилите четвърта степен на професионална квалификация по професията „Арома услуги“ могат да работят самостоятелно или да упражняват дейността си към различни СПА и уелнес центрове, спортни и фитнес клубове, козметични салони и др., като наети или

ПРОЕКТ

самоосигуряващи се лица. За практикуване на самостоятелна дейност се открива център или студио за арома услуги, като обект с обществено предназначение.

За поддържане и актуализиране на нивото на компетентност на завършилите четвърта степен на професионална квалификация по професията „Арома услуги“, е препоръчително участие в професионална организация, което им предоставя достъп до актуална информация, обучения и добри практики в областта, както и насърчава професионалното им развитие.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на всяка от степените на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР/ ЕКР	Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)								
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8	ЕРУ 9
		Обща ПП		Отраслова ПП	Специфична ПП					
IV	5	x	x	x	x	x	x	x	x	x

3.1. Списък на единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професионални направления от СППОО

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда

ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление „Фризьорски и козметични услуги“

ЕРУ 3. Професионална етика и професионално развитие

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 4. Същност на арома услугите

ЕРУ 5. Анатомия и физиология на човешкото тяло в и извън норма

ЕРУ 6. Специфични приложения на арома услугите

ЕРУ 7. Ароматерапевтичен масаж

ЕРУ 8. Химия на етеричните и базовите масла

ЕРУ 9. Ботаника на етерично-маслените растения и устойчивост на видовете

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Арома услуги“

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията

ЕРУ 1	**Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда**

ПРОЕКТ

Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасни условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	• Познава основните нормативни актове за здравословни и безопасни условия на труд • Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки • Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Умения	• Прилага мерки за безопасност на работното място • Спазва хигиенните норми на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа • Реагира правилно при аварийни ситуации
Компетентности	• Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	• Познава нормативни актове, свързани с опазването на околната среда и ЗБУТ • Познава трудовоправните норми, свързани със ЗБУТ • Разяснява общите изисквания за осигуряване на ЗБУТ съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социалното развитие с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите
Умения	• Търси информация за устойчиви практики, приложими в конкретната професионална дейност • Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употреба уреди и консумативи съобразно правилата за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място

ПРОЕКТ

Компетентности	• Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Вярно и точно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им • Способен е стриктно да следва утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за: - хигиенните норми - здравословните и безопасни условия на труд на работното място - овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ - превантивната дейност за опазване на околната среда Част по практика на професията: • Избира своевременно най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 2	**Икономика и предприемачество**
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	• Познава основни икономически понятия - търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Познава ролята на държавата в икономиката - данъци, бюджет, регулации • Обяснява дейността на организацията в контекста на основни икономически принципи и понятия • Разяснява основни понятия във финансите - приходи, разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологичната отговорност при ръководене на бизнес

ПРОЕКТ

Умения	• Използва основни икономически понятия като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи • Отчита значението на основните финансови показатели като приходи, разходи, печалба и инвестиции
Компетентности	• Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации, в рамките на работната среда и своите професионални ангажименти
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	• Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност • Прилага знания за предприемачеството в работната си среда
Компетентности	• Идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания • Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • При необходимост представя идеи и предложения пред клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания и понятия в областта на икономиката • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус

ПРОЕКТ

	• Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

3.2.2. Отраслова професионална подготовка по професията

ЕРУ 3	**Професионална етика и професионално развитие**
Резултат от учене 3.1.	Спазва професионалната етика в своята работа
Знания	• Познава принципите, правилата и изискванията на професионалната етика • Разбира влиянието на етичните норми върху професионалната дейност и взаимоотношенията на работното място
Умения	• Спазва принципите, правилата и изискванията на професионалната етика • Взема етични решения при решаване на професионални казуси
Компетентности	• Спазва конфиденциалност, проявява дискретност, отнася се с уважение към клиентите и екипа • Разпознава етични дилеми в работната си практика и търси балансирани решения • Стреми се към развиване на емоционална интелигентност и междуличностни умения за етична комуникация в работен контекст
Резултат от учене 3.2	Проявява готовност за надграждане на професионалната си компетентност
Знания	• Познава възможностите за професионално развитие в конкретния бранш • Познава актуалните тенденции в европейски и международен контекст в конкретния бранш
Умения	• Следи за новостите в бранша • Участва в различни професионални семинари, изложения, обучения за повишаване на квалификацията си

Компетентности	• Демонстрира ясна визия относно предлаганите възможности за професионално развитие в конкретния бранш • Прилага ефективно новостите в бранша
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основни теоретични знания за същността на професионалната етика Част по практика на професията: • Решава точно и вярно зададен казус по предварително дефинирани параметри
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

3.2.3. Специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 4	**Същност на арома услугите**
Резултат от учене 4.1	Познава и подбира продукти за арома услугите - етерични масла, базови масла, хидролати
Знания	• Познава терминологията, свързана с арома услугите • Обяснява произхода на ароматните вещества и техните функции в растенията • Изброява различните области на приложение на етеричните масла извън арома услугите • Описва приликите и разликите между приложението на екстрактите от ароматни растения и фитотерапията • Познава употребата на екстракти от ароматни растения в исторически план • Разяснява различните начини за производство на екстракти от ароматни растения • Познава минимум 60 вида етерични масла и 5 ароматни екстракта (абсолю, CO2, резиноид) • Познава минимум 20 вида базови масла, вкл. маслени извлеци и твърди растителни масла • Изрежда други бази, в които се влагат етерични масла (гел, алкохол, мехлем, емулсия и др.) • Познава минимум 15 вида хидролати: произход,

ПРОЕКТ

	характеристики, свойства и приложения • Обяснява от какво зависят и как се определят качеството и чистотата на етеричните масла, базовите масла и хидролатите • Познава оптималните условия за съхранение на етеричните масла, базовите масла и хидролатите
Умения	• Разграничава продуктите за работа (етерични масла, базови масла и хидролати) според техния вид, произход, ароматни характеристики, свойства и приложения • Умее да си набавя продукти за работа с най-високо качество • Умее да съхранява продуктите за работа при оптимални условия
Компетентности	• Избира възможно най-качествените продукти за работа, съобразявайки съотношението „цена - качество“ и определения за целта бюджет • Преценява състоянието и евентуални промени в качеството на наличните продукти за работа и предприема съответните действия с цел отстраняване на негодни продукти и тяхната подмяна
Резултат от учене 4.2	Прилага правилно и безопасно етеричните масла
Знания	• Познава спецификата на различните методи за приложение на етерични масла: масаж, вани, компреси, грижа за кожата, инхалации, пространствено изпаряване и др. • Описва начините за разреждане и принципите за дозиране на етеричните масла • Познава формулата за изчисляване на концентрацията на етерични масла при разреждане • Посочва максималните препоръчителни концентрации при употреба на отделните етерични масла • Изброява обичайните концентрации на етерични масла при различните методи за употреба • Познава препоръчителните концентрации на етерични масла според целта на употреба и индивидуалните особености на клиента (възраст, заболявания, индивидуална чувствителност и др.) • Обяснява рисковете и възможните нежелани реакции при предозиране и неправилна употреба на етерични масла
Умения	• Използва етерични масла и ароматни екстракти посредством различните методи за приложение: масаж,

ПРОЕКТ

	вани, компреси, грижа за кожата, инхалации, пространствено изпаряване и др. • Изчислява процентната концентрация на етеричните масла при разреждане • Идентифицира показания и противопоказания при употреба на етерични масла • Спазва препоръките за дозиране на етеричните масла • Разпознава нежелани реакции вследствие употреба на етерични масла
Компетентности	• Избира най-подходящия метод за употреба на етерични масла според нуждите и индивидуалните особености на клиента • Съобразява подходящата концентрация на етерични масла според вида им, метода, целта на приложение и индивидуалните особености на клиента • Преценява риска от евентуални взаимодействия между медикаменти, в случай че клиентът приема такива, и етеричните масла • Предприема адекватни действия в случай на нежелана реакция при приложение на етерични масла
Резултат от учене 4.3	Комбинира етеричните масла и формулира продукти с тях
Знания	• Познава различни научни и холистични подходи за съчетаване на етеричните масла • Обяснява етапите в процеса на създаване на рецепти от етерични масла • Описва концепцията за синергията при съчетаването на етеричните масла
Умения	• Комбинира етерични масла, като използва различни подходи за съчетаването им • Спазва етапите при създаване на комбинация от етерични масла • Съчетава етеричните масла в синергични комбинации
Компетентности	• Съставя формула за подходящи синергични комбинации и изготвя индивидуални продукти със съдържание на етерични масла, които са съобразени с моментното състояние и индивидуалните особености на клиента • Съставя формула за продукти със съдържание на етерични масла по заявка на индивидуален или бизнес клиент, придружени от подробни указания за употреба на продукта

ПРОЕКТ

	(вкл. честота, продължителност и начин на употреба, възможни нежелани реакции и др.) • Приготвя самостоятелно продукти или възлага приготвянето им на трети лица със съответната компетентност, като дава подробни указания за начина на приготвяне
Резултат от учене 4.4	Осъществява професионална практика по арома услуги
Знания	• Осъзнава ролята и важността на индивидуалния подход към всеки клиент в арома услугите • Познава основните етапи в провеждането на индивидуалната консултация в арома услугите • Познава ограниченията на професионалната си компетентност и случаите, в които е необходимо да насочи клиента към други специалисти или здравни грижи • Изрежда холистични практики, които са съвместими с арома услугите
Умения	• Подхожда индивидуално към всеки клиент • Умее да води професионална консултация с клиента • Разяснява на клиента обхвата и ограниченията на арома услугите • Обяснява на клиента възможностите на други холистични практики, които могат да се съчетаят с арома услугите, с цел да се постигнат по-добри резултати
Компетентности	• Преценява дали и каква арома услуга да предложи след провеждане на професионална консултация с клиента, като се информира за цялостно му състояние • Определя кои състояния на клиента са противопоказни за ароматерапевтичен масаж и избира и предлага други начини за приложение на маслата и хидролатите • Преценява случаите, в които е необходимо да насочи клиента към други специалисти • Проследява ефектите от извършените арома услуги • Съхранява детайлна документация за услугите, предоставени на всеки клиент в професионалната си практика, и осигурява надлежна защита на информацията, спазвайки принципите за конфиденциалност
Резултат от учене 4.5	Интегрира в работата си добри практики и резултати, базирани на доказателства
Знания	• Познава начините за търсене на надеждни източници на информация, свързани с етеричните масла, базовите масла

ПРОЕКТ

	и хидролатите • Изрежда основни бази данни за научни изследвания, както и специализирани издания • Познава основните видове изследвания, свързани с етеричните масла, базовите масла и хидролатите • Познава възможностите и ограниченията на провежданите научни изследвания в областта на етеричните масла
Умения	• Търси информация за етерични масла в научни публикации и специализирана литература • Идентифицира достоверните източници на информация • Прави преглед на научните публикации • Извлича и синтезира нужната информация
Компетентности	• Проучва задълбочено зададена тема, свързана с етеричните масла • Интегрира новите познания, получени от публикувани научни изследвания и специализирани издания, в професионалната си практика
Резултат от учене 4.6	Спазва принципите на професионалната етика в практиката си
Знания	• Назовава различните категории в етиката • Дефинира същността и принципите на професионалната етика в арома услугите • Познава етичните стандарти на професията
Умения	• Спазва нравствените норми и етичните принципи в арома услугите • Спазва етичните стандарти на професията • Развива своето професионално поведение, проявявайки морални качества като честност, почтеност, уважение, внимание в общуването и др.
Компетентности	• Показва професионализъм, разбиране и уважение към личностните особености на клиента • Изгражда отношения на доверие с клиента, уважава неговите права и лично достойнство и спазва принципите на конфиденциалност в работата си • Практикува безопасно дейността си в рамките на своите знания и квалификация и при необходимост насочва клиента за консултация към други специалисти • При нужда сътрудничи с други колеги и здравни специалисти, като проявява разбиране, уважение и отзивчивост в комуникацията с тях

ПРОЕКТ

	• Упражнява професионалната си дейност и изгражда професионалния си имидж в обществото по начин, който утвърждава общественото доверие в професията
Резултат от учене 4.7	Използва дигитални технологии в практиката си
Знания	• Познава принципите и възможностите за работа с дигитални продукти • Обяснява ползите и възможностите на различни дигитални решения за управление на работния график • Познава дигитални бази данни и софтуерни продукти, съдържащи специфична информация за растения, етерични масла, анатомия и др.
Умения	• Въвежда и организира данни за клиентите в избрани дигитални приложения, спазвайки принципите за конфиденциалност • Използва софтуер за планиране и управление на работен график • Използва приложения за разширяване на знанията си за етеричните масла и човешкото тяло
Компетентности	• Самостоятелно интегрира дигитални технологии в ежедневната си практика с цел да подобри комуникацията с клиентите и качеството на предоставяните услуги • Гарантира защита на клиентските данни и конфиденциалност при работа с дигитални инструменти
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира познаване на спецификите и приложенията на изучените етерични масла, базови масла и хидролати; методите за извличане на екстракти от ароматни растения, изискванията за съхранение на етеричните масла, базовите масла и хидролати и факторите, от които зависи качеството им • Владее методите на употреба на етеричните масла • Изчислява правилно концентрацията на етеричните масла при разреждане • Демонстрира познаване на принципите за безопасна употреба на етеричните масла • Показва разбиране на комбинирането на етеричните масла • Владее професионалната етика и индивидуалния подход към клиента • Познава възможностите на различни дигитални технологии

ПРОЕКТ

	за оптимизация на работния процес Част по практика на професията: • Избира подходящи етерични масла, базови масла и хидролати, методи за тяхната употреба и правилното им дозиране в конкретен казус, като се съобразява с изискванията за безопасна употреба на етеричните масла • Съчетава по подходящ начин избраните етерични масла в рецепта/ комбинация • Изпълнява разреждане на етерично масло по зададена практическа задача • Демонстрира изпълнение на метод за употреба на етерични масла • Извлича информация от научни изследвания и друга специализирана литература и проучва свойствата и приложенията на един вид етерично масло
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 5	**Анатомия и физиология на човешкото тяло във и извън норма**
Резултат от учене 5.1	Познава организацията и функционирането на човешкото тяло
Знания	• Изрежда основни понятия по анатомия и физиология • Познава оси и равнини в тялото и анатомичните области на тялото • Познава градивните елементи в човешкото тяло – атоми, молекули, химични елементи, минерали и витамини • Познава устройството и функционирането на клетките в тялото • Изрежда различните видове тъкани в тялото и техните особености • Познава структурата и функцията на органите и системите в човешкото тяло
Умения	• Използва понятията, свързани с човешката анатомия и физиология • Дефинира функционалните оси и равнини в човешкото тяло • Идентифицира различните нива на организация на тялото

ПРОЕКТ

Компетентности	• Осъзнава важността на основните органични и неорганични структурни единици на тялото • Проследява и осъзнава организацията на човешкото тяло на ниво клетка, тъкани, органи и системи в организма • Разбира механизмите на функциониране на различните органи и системи • Разпознава нормите в различните анатомични структури и функционирането им
Резултат от учене 5.2	Познава структурата, функциите и състоянията на опорно-двигателната система във и извън норма
Знания	• Познава костите в човешкото тяло • Познава мускулите на тялото, тяхното местоположение, особености и функциониране • Познава видовете стави в организма • Познава основни патологични състояния на опорно-двигателната система и медицинския подход за тяхното лечение
Умения	• Разпознава костите, мускулите и ставите в човешкото тяло • Разбира функционирането на опорно-двигателната система в организма • Ориентира се в поставени от лекар диагнози и различава видове заболявания на опорно-двигателната система
Компетентности	• Разграничава основни кости и мускули и тяхното състояние (напр. напрежение в мускулите, установено при палпиране) • Разграничава общите патологии на опорно-двигателната система
Резултат от учене 5.3	Познава структурата, функциите и състоянията на кожата във и извън норма
Знания	• Познава структурата и функциите на кожата, косата и ноктите • Познава процесите на възстановяване и обновяване на кожата, както и процеса на остаряване на кожата • Познава типовете кожи и техните характеристики • Изрежда слоевете на кожата • Обяснява естествения цикъл на растеж и развитие на косъма и ноктите • Описва значението на кожната микрофлора в норма • Познава основните патологични състояния на кожата

ПРОЕКТ

	(наранявания, инфекции, възпалителни процеси и др.), косата и ноктите и медицинския подход за тяхното лечение • Познава рисковете за себе си, свързани с работа при кожни заболявания
Умения	• Разграничава етапите при възстановяването на кожата след нараняване • Определя типа кожа според нейните особености • Разпознава основни патологични кожни състояния според техните симптоми • Ориентира се в поставени от лекар диагнози и различава видове заболявания на кожата
Компетентности	• Разпознава правилно типа кожа на клиента • Разграничава вариации на кожата в норма от патологично състояние • Разграничава различни патологични кожни състояния • Съобразява рисковете при работа върху проблемни кожни състояния, като осигурява собствената си безопасност
Резултат от учене 5.4	Познава особеностите и състоянията на нервната система и психиката на човека
Знания	• Описва организацията и функционирането на нервната система, включително за управляване на останалите системи на тялото и подпомагане на адаптирането му към промените на околната среда • Познава функционирането на обонятелния тракт • Описва мозъка и негови структури, свързани с възприемането на миризмите • Определя психиката и емоциите като функция на нервната система • Познава медицинския подход за лечение на проблеми на нервната система и психични състояния
Умения	• Идентифицира различните компоненти на нервната система • Разпознава белезите на патологични нарушения в нервната система • Разпознава основни психични състояния
Компетентности	• Анализира връзката между обонянието и мозъка и въздействието на обонятелните стимули върху менталното състояние (когнитивно, психическо и пр.) • Прилага в дейността си разбирането за механизмите на

ПРОЕКТ

	комуникация между обонянието и централната нервна система • Разпознава и анализира връзката между състоянието на централната нервна система и патологичните процеси в тялото
Резултат от учене 5.5	Познава структурата, функциите и състоянията на дихателната система във и извън норма
Знания	• Познава устройството и функционирането на дихателната система в норма • Обяснява техники на безопасност при инхалаторно приложение на биоактивни вещества • Познава основните патологичните състояния на дихателната система и медицинския подход за тяхното лечение
Умения	• Идентифицира различните структури и функции на дихателната система в норма • Разграничава различни патологични състояния на дихателната система • Ориентира се в поставени от лекар диагнози относно различните видове заболявания на дихателната система
Компетентности	• Разграничава норма от патология във функционирането на дихателната система • Разграничава общите патологии на дихателната система при конкретен клиент • Съобразява рисковете при работа с патологични състояния на дихателната система, като осигурява собствената си безопасност
Резултат от учене 5.6	Познава други вътрешни системи на тялото
Знания	• Познава анатомията на храносмилателната, сърдечно-съдовата, отделителната, половата, имунната, лимфната и ендокринната система в тялото • Описва физиологията на храносмилателна, сърдечно-съдовата, отделителната, половата, имунната, лимфната и ендокринната системи в тялото • Познава особеностите във функцията на различните органи и системи при особени физиологични състояния на организма (детска възраст, развитие, старческа възраст, бременност и кърмене) • Познава основните патологични състояния на отделните

ПРОЕКТ

	системи и медицинския подход за тяхното лечение
Умения	• Разбира механизмите на функциониране на различните органи и системи • Разпознава белезите на структурните и функционалните нарушения на отделните системи • Ориентира се в специфични физиологични състояния на организма (детска възраст, развитие, старческа възраст, бременност и кърмене) и тяхното влияние върху функцията на системите • Ориентира се в поставени от лекар диагнози и различава видове заболявания на другите вътрешни системи на тялото
Компетентности	• Разграничава вариации на нормата от патология във функционирането на вътрешните системи на тялото • Разграничава различни структурни и функционални нарушения на вътрешните органи • Прилага ефективно знанията си за физиологията на човешкото тяло в работен контекст
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира познаване на човешката анатомия и физиология във и извън норма Част по практика на професията: • Разпознава различни анатомични структури и физиологични процеси в човешкото тяло
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 6	**Специфични приложения на арома услугите**
Резултат от учене 6.1	Прилага етерични масла, базови масла и хидролати с фокус върху отделните системи на тялото
Знания	• Познава приложенията на етерични масла, базови масла и хидролати при проблеми на отделните системи на тялото, психиката и емоциите • Познава изискванията за безопасно приложение на етерични масла при проблеми на отделните системи на тялото • Познава реакциите на кожата към етерични масла при

ПРОЕКТ

	патологични кожни състояния • Обяснява начина на реагиране на тялото на етеричните масла при различните състояния на системите във и извън норма
Умения	• Избира подходящи етерични, базови масла и хидролати и решава как да ги приложи за конкретен проблем на система в тялото
Компетентности	• Съобразява избора на етерични, базови масла и хидролати с индивидуалните особености на клиента и изготвя подходяща комбинация за приложение при конкретен проблем • Преценява правилно възможностите за приложение на етеричните масла върху система на тялото в норма и при евентуално наличие на медицинска диагноза
Резултат от учене 6.2	Прилага етерични масла, базови масла и хидролати при специфични групи хора (бебета и малки деца, бременни и кърмещи жени, стари хора и системно приемащи медикаменти лица)
Знания	• Познава най-подходящите етерични масла, базови масла и хидролати, които могат да се използват безопасно при специфичните групи хора • Обяснява ограниченията, които важат за специфичните групи клиенти
Умения	• Подбира етерични, базови масла и хидролати • Преценява начина на приложение на етерични, базови масла и хидролати при всяка от специфичните групи хора
Компетентности	• Съобразява избора на етерични, базови масла и хидролати с индивидуалните особености на клиент от специфичните групи и изготвя подходяща комбинация за приложение
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира познаване на етерични масла, базови масла и хидролати, методи за приложение и дозировки, които са приоритетни за отделните телесни системи и техни основни състояния извън норма • Показва познаване на подходящите етерични масла, базови масла и хидролати, вкл. техните ограничения при специфичните групи хора, и методите за приложение и дозиране Част по практика на професията:

ПРОЕКТ

	• Избира подходящи етерични масла, базови масла и хидролати, методи за употреба, съчетаване и дозиране в конкретен казус, като се съобразява с изискванията за безопасна употреба
Средства за оценяване:	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 7	**Ароматерапевтичен масаж**
Резултат от учене 7.1	Подготвя изпълнението на ароматерапевтичния масаж
Знания	• Познава основни анатомични понятия и структури, свързани с масажа • Познава общите указания за провеждане на масаж • Познава специфичните противопоказания за провеждане на ароматерапевтичен масаж • Обяснява какво е физиологичното въздействие на ароматерапевтичния масаж върху отделните органи и системи на тялото • Познава оборудването, материалите и пособията за извършване на ароматерапевтичен масаж • Описва хигиенните изисквания за прилагане на масажа: към масажното помещение, към масажирания, към масажиста
Умения	• Разпознава анатомичните структури на тялото, които се обработват по време на ароматерапевтичния масаж • Спазва указанията и противопоказанията за ароматерапевтичен масаж • Избира оборудване, материали и пособия за ароматерапевтичен масаж • Спазва хигиенните изисквания за прилагане на масажа
Компетентности	• Съобразява се с индивидуалните особености и нужди на клиента, вкл. наличието на специфични противопоказания • Разяснява на клиента какво представлява и как протича ароматерапевтичния масаж, и какви са ползите от него • Извършва подготовка за изпълнение на ароматерапевтичният масаж, като се съобразява с установените хигиенни норми и изисквания и си осигурява необходимите за работа материали и пособия

ПРОЕКТ

Резултат от учене 7.2	Изпълнява ароматерапевтичен масаж
Знания	• Познава масажните похвати върху задна и предна част на крака и стъпала, гръб, глава, лице, шия и деколте, гръден кош, ръце, корем • Обяснява важността на правилната стойка на тялото си по време на масаж • Познава приложението на хавлиените кърпи по време на масаж • Посочва необходимостта от поддържане на обратна връзка от клиента за силата на натиска, нуждата от адаптиране на похватите, комфорта на клиента и др. • Описва начините за създаване на необходимата за масаж обстановка – музика, температура на помещението, светлина • Обяснява възможните действия при реакции на кожата и промяна в общото състояние на клиента по време на масаж
Умения	• Подготвя работната среда за изпълнение на масажа • Борави правилно с хавлиените кърпи по време на масаж • Изпълнява правилно масажните похвати върху задна и предна част на крака и стъпала, гръб, глава, лице, шия и деколте, гръден кош, ръце, корем • Следи за правилната стойка на тялото си при изпълнение на масажните техники • Търси обратна връзка от клиента за силата на натиска, нуждата от адаптиране на похватите, общия му комфорт и др.
Компетентности	• Подготвя подходящото оборудване, като създава комфортна за клиента среда при масажа и спазва необходимите хигиенни изисквания • Изпълнява прецизно масажните похвати, като поддържа правилна стойка на тялото си по време на работа • Прецизира мануалното въздействие според моментното състояние на мускулатурата на клиента • Прилага подходящите масажни похвати, като се съобразява с особеностите на тялото и нуждите на конкретния клиент • Спазва професионална дистанция и уважава личните граници на клиента по време на масаж • Предприема действия при възникнали ситуации или реакции на клиента към масажа или маслата

ПРОЕКТ

Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Обяснява физиологичното въздействие на ароматерапевтичния масаж върху отделните органи и системи на тялото • Демонстрира познаване на указанията, противопоказанията и изискванията за провеждане на масаж Част по практика на професията: • Демонстрира владеене на масажните похвати върху задна и предна част на крака и стъпала, гръб, глава, лице, шия и деколте, гръден кош, ръце, корем, вкл. като поддържа правилна стойка на тялото си по време на работа и спазва задължителните хигиенни изисквания и професионално отношение към клиента
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 8	**Химия на етеричните и базовите масла**
Резултат от учене 8.1	Познава структурата на атома, молекули, видове връзки, въглерод, водород, кислород, органични съединения
Знания	• Познава теориите за структурата на атома • Разяснява свързването на атомите в химични съединения, образуването на молекули и видовете химични връзки • Познава въглеродните структури и теорията за строежа на органичните съединения
Умения	• Различава атомите, изграждащи органичните вещества (въглерод, водород, кислород и др.), според тяхната структура и свойства • Записва видовете съединения чрез химични формули и чрез структурни формули
Компетентности	• Разграничава различните видове органични съединения в състава на етеричните масла
Резултат от учене 8.2	Познава видовете изомерия и влиянието ѝ върху физичните и химичните свойства на етеричните масла
Знания	• Познава видове структурна изомерия и влиянието ѝ върху физичните и химичните свойства на различните изомери • Познава пространствената изомерия – конформационна и конфигурационна, и влиянието ѝ върху физичните и

ПРОЕКТ

	химичните свойства на различните изомери
Умения	• Дава примери за изомерни съединения в етеричните масла • Взема предвид структурната разлика на различните изомери • Разграничава разликата в свойствата на изомерите с една и съща химична формула
Компетентности	• Преценява действието на изомерите в състава на етеричните масла според техния вид • Осъзнава как се установява автентичността на маслото според наличието на изомери в състава му, които не се образуват естествено в него
Резултат от учене 8.3	Познава начините за образуване на ароматни вещества в растенията
Знания	• Разяснява от какви видове растения се извличат етеричните масла и влиянието на климата, почвата, напояването и др. върху образуването на ароматни съединения в тях • Посочва къде са локализирани клетките, които образуват ароматни съединения в растението • Познава пътищата за образуване на първични и вторични метаболити в растенията • Обяснява основните пътища на биосинтез на етерично-маслените компоненти в растението • Изброява други растителни съставки с биологична активност, които не присъстват в етеричните масла (алкалоиди, танини, полизахариди и др.)
Умения	• Дава примери за етерични масла с вариация в състава в зависимост от различните условия на околната среда • Разграничава химичните съединения и функционални групи според пътищата за тяхното синтезиране в растенията • Разграничава ароматните растения в зависимост от локализацията на секреторните структури (външни и вътрешни)
Компетентности	• Разбира начините за образуването на ароматни вещества в растенията и връзката им със състава на етеричните масла • Осъзнава важността на околната среда за образуване на ароматните вещества в растенията и техните вариации
Резултат от учене 8.4	Различава химичните функционални групи и съединенията, които се съдържат в етеричните масла
Знания	• Познава структурните особености на съединенията във

ПРОЕКТ

	всяка една от функционалните групи: терпени, алкохоли, феноли, алдехиди, кетони, естери, етери, оксиди, лактони, кумарини • Познава свойствата на съединенията във всяка една от функционалните групи, тяхното терапевтично действие и токсичността им към тялото • Посочва в кои масла преобладават различните химични групи и съединения
Умения	• Разграничава различни органични съединения и определя тяхната принадлежност към съответната функционална група • Определя действието на химичните съединения според тяхната принадлежност към функционална група • Отчита рисковете на етеричните масла според съдържанието на съединения от определени функционални групи
Компетентности	• Съобразява избора на етерични масла според полезното действие на отделни химични съединения в състава им, принадлежащи към определена функционална група, и спрямо индивидуалните особености на клиента • Преценява риска от конкретни химични съединения в състава на етеричните масла при използването им в практиката
Резултат от учене 8.5	Познава методите за контрол на качеството на етеричните масла
Знания	• Познава класическите и съвременните подходи в анализа на етерични масла. • Описва методите за анализ на етерични масла - газова хроматография и масспектрометрия и др. • Познава начините за подправяне на маслата, видовете подправяния и методите за тяхното установяване • Разяснява процесите на естествена деградация на етеричните масла • Обяснява подходите и критериите за контрол на качеството на етеричните масла
Умения	• Ориентира се в състава на етерични масла въз основа на данни от техни химични анализи • Ориентира се за качеството на етеричните масла, вземайки предвид процесите на естествената им деградация и начините за подправянето им

ПРОЕКТ

Компетентности	• Разчита ефективно количествените параметри на основните съставки на етерично масло в резултата от химичния му анализ • Ориентира се правилно за автентичността на етеричните масла спрямо резултатите от химичните им анализи и установените референтни стойности на основните съставки • Разпознава ефективно процеси на деградация в етеричните масла по органолептичен път
Резултат от учене 8.6	Познава фармакокинетиката и фармакодинамиката на етеричните масла въздействие върху човешкото тяло
Знания	• Обяснява как се абсорбират, разпределят, метаболизират и изхвърлят от тялото съставките на етеричните масла • Познава основни концепции, свързани с фармакодинамиката: човешка клетка и клетъчна сигнализация, вътрешни цели (рецептори, ензими, транскрипционни фактори и др), лекарствено-рецепторни взаимодействия, зависимост доза - отговор • Познава механизмите на биологичната активност на съставките на етеричните масла в човешкото тяло (антимикробна, антиоксидантна, противовъзпалителна, аналгетична, неврологична и имунологична модулация) • Познава видовете въздействия на етеричните масла върху тялото и ума при вдишване (чрез обонятелната и дихателната система) • Познава механизмите на проникване и абсорбиране на съставките на етеричните масла през кожата • Обяснява пътя, който етеричните масла следват в случай на поглъщане, вкл. чернодробен метаболизъм и бионаличност на съставките им в тялото, и свързаните с това рискове • Познава потенциалните взаимодействия между етеричните масла и други биоактивни субстанции в тялото
Умения	• Съобразява начина на приложение на етеричните масла, вземайки предвид движението на съставките им в човешкото тяло при вдишване или при абсорбиране през кожата • Дава примери за въздействието на етеричните масла и техните химични съставки върху човешкото тяло • Дава примери за възможни взаимодействия между етеричните масла и други биоактивни субстанции в човешкото тяло

ПРОЕКТ

	• Осъзнава рисковете, свързани с поглъщане на етеричните масла, и ги разяснява на клиентите си
Компетентности	• Прилага в работата си знанията за фармакокинетиката и фармакодинамиката на съставките на етеричните масла • Спазва професионализъм в работата си и препоръчва на клиента методи за външно приложение на етеричните масла, като се въздържа от препоръки за вътрешен прием • При извършване на арома услугите взема под внимание потенциалните рискове и евентуални взаимодействия на етеричните масла с други биоактивни вещества, които приема клиентът
Резултат от учене 8.7	Познава химичния състав, методите за екстракция и изискванията за качество на базовите масла
Знания	• Познава класификацията на липидите и тяхното биологично значение, както и липидния метаболизъм • Познава наситените и ненаситените мастни киселини, техните свойства, наличието им в различните базови масла и храни и начина, по който се метаболизират и разпределят в тялото • Познава Омега класификацията като номенклатура и терминология при описание на мастните киселини: Омега-3, Омега-6 и Омега-9 мастни киселини • Познава с какво се характеризират, какви са източниците и какво е биологичното значение на есенциалните мастни киселини • Познава механизмите на проникване на базовите масла в кожата • Познава начините за производство на базови масла и методите за проверка на качеството им • Описва процесите на рафиниране, преработка и подправяне на базовите масла
Умения	• Ориентира се за свойствата и трайността на базовите масла въз основа на данни за техния химичен състав • Ориентира се за качеството на различните видове базови масла според метода на производство
Компетентности	• Подбира приоритетно студенопресовани и нерафинирани базови масла за работа, като се съобразява с техния състав, качество и свойства, както и с нуждите на конкретния клиент
Критерии за оценяване на	Част по теория на професията:

ПРОЕКТ

ЕРУ	• Демонстрира познаване на химичните функционални групи на съединения, които се съдържат в етеричните масла • Показва познаване на основни химични съединения и ги съотнася към съответната функционална група • Разбира начините на въздействие на етеричните масла и техните съставки върху човешкото тяло • Демонстрира познаване на различните видове базови масла според техния химичен състав и биоактивни свойства Част по практика на професията: • Правилно се ориентира в състава на етеричните масла според химичния им анализ
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание
ЕРУ 9	**Ботаника на етерично-маслените растения и устойчивост на видовете**
Резултат от учене 9.1	Познава ботаническата класификация и морфологията на етерично-маслените растения
Знания	• Познава класификацията и систематичната принадлежност на видовете растения, от които се произвеждат етерични масла, техните ботанически особености, анатомия и морфология • Познава структурите в растенията, които произвеждат и съхраняват ароматните вещества • Описва видовете добив на етерични масла – конвенционално и екологично земеделие, събиране на растителен материал от дивата природа
Умения	• Разграничава различните видове етерично-маслени растения в едно ботаническо семейство • Разграничава различните видове добив на етерични масла според начина на отглеждане на растителния материал
Компетентности	• Прилага ефективно в работната дейност познанията си за ботаническата класификация • Осмисля растенията като природен ресурс и източник на биоактивни вещества • Ориентира се за качеството на маслата и тяхната пазарна цена спрямо реалната себестойност на растителната суровина

ПРОЕКТ

Резултат от учене 9.2	Познава концепцията за устойчивостта на видовете
Знания	• Познава темата за устойчивост на растителните видове • Изброява застрашените от изчезване етерично-маслени растения • Обяснява екологичното въздействие от добива на суровини за производство на етерични масла • Разяснява как търсенето на етерични масла влияе на световния добив на суровини за производство на екстракти от ароматни растения
Умения	• Прави подбор на етерични масла, основан на концепцията за прилагане на устойчиви практики
Компетентности	• Подбира за работа етерични масла от растителни видове, които не са застрашени или уязвими и са произведени чрез устойчив добив • Използва разумно етеричните масла и други екстракти от ароматни растения, проявявайки разбиране за тях като ограничен ресурс
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира познаване на етерично-маслените растителни видове и техните семейства • Показва познания по темата устойчивост на видовете Част по практика на професията: • Разпознава основните етерично-маслени растения
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално практическо задание

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Арома услуги“

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕРУ № … от списъка по т. 3.1.
IV	5	неприложимо

ПРОЕКТ

5. Изисквания към материалната база

5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Обучението по теория се извършва в учебни кабинети по теория. Кабинетите трябва да разполагат с дневна светлина, с естествена или изкуствена вентилация. Кабинетите по теория следва да осигуряват работни места за всички обучавани, както и едно работно място за обучаващия. При разполагането на работните места следва да са спазени изискванията за осветеност, нужния работен фронт и функционална близост с необходимите инструменти и материали, както и с обучаващите се.

Обзавеждането на учебния кабинет по теория включва: работно място за обучаващия и за всеки обучаван (маса и стол), учебна дъска или стена, учебни пособия (учебници, учебни материали, демонстрационни макети и модели, онагледяващи табла, реални образци, учебни видеофилми, мултимедийни презентации, програмни продукти, справочна литература и нормативни актове, регламентиращи дейността – закони, наредби, инструкции и др.).

При изпълнение на обучение в електронна среда следва да се осигури достъп на всеки курсист и преподавател до виртуална класна стая, където се провеждат обученията. Всички учебни материали трябва да бъдат организирани в единна платформа, където обучаемите имат достъп за определен срок от време. Достъпът до виртуалната класна стая и учебните модули е персонален чрез личен профил, който е защитен с потребителско име и парола. За всеки курсист е осигурена обратна връзка с преподавателите и място за задаване на въпроси и дискусии.
Текущото оценяване на знанията на курсистите може да се извършва и в електронна среда чрез тестове или развиване на казуси.

5.2. Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Обучението по практика се извършва в учебни кабинети по практика. Кабинетите трябва да разполагат с дневна светлина, с естествена или изкуствена вентилация. Кабинетите по практика следва да осигуряват работни места за всички обучавани, като трябва да са обзаведени с необходимия брой столове (по един на обучаван), както и едно работно място за обучаващия.

Учебната база по практика на професията „Арома услуги“ следва да разполага със следните пособия и оборудване: мостри от всички изучавани етерични и базови масла и хидролати, дифузери, мерителни съдове, бъркалки, пипети, флакони, капачки, спрей помпи, капачки с капкомер, мерителни уреди, парфюмни лентички, инхалаторчета. памучни тампони, домакинска хартия.

Специфичното оборудване за обучението по ароматерапевтичен масаж включва: масажни кушетки (една на двама обучавани), стол (един на двама обучавани) и необходимите консумативи - чаршафи (хартиени или от плат), хавлиени кърпи, хигиенни материали, базово масло, хидролати, купички, мерителни съдове и др.

Обучението по практика за придобиване на професионална квалификация по професията

ПРОЕКТ

„Арома услуги“ може да се провежда и в базите на различни СПА и уелнес центрове, студиа за здравословни процедури, както и в други подходящи помещения със санитарен възел, мивка и възможност за проветряване.

Обучението по практика може да се извършва и на терен или в специализирани лаборатории, институти, производствени бази или организации.

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията имат лица с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от областта на висше образование „Социални, стопански и правни науки“, от областта на висше образование „Природни науки, математика и информатика“, от професионално направление „Комуникационна и компютърна техника“, професионално направление „Химични технологии“, професионално направление „Биотехнологии“, професионално направление „Хранителни технологии“, професионално направление „Общо инженерство“ от областта на висше образование „Технически науки“, от професионално направление „Растениевъдство“ от областта на висше образование „Аграрни науки“ и от областта на висше образование „Здравеопазване и спорт“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията.

Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация „учител“, ако са придобили професионална квалификация по професия „Арома услуги“ при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение и/или имат най-малко 5 години стаж по професията.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.

ПРОЕКТ